

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

N V E

Mjøsa felles fiskerforening v. leder Mass Haugen
Torpaveien 262
2607 VINGROM

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 13 NOV 2008
Vår ref.: NVE 200800829-2 ktv/swj
Arkiv: 315 /002.DZ
Deres dato: 05.02.2008
Deres ref.:

Saksbehandler:
Stein Wisthus Johansen
22 95 98 34

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Krav om revisjon av konsesjonen for Hunderfossen kraftstasjon pga hunderørretens framtid

Vi viser til deres brev til NVE region øst datert 05.02.2008 og telefonsamtale 22.10 2008 med undertegnede, hvor dere etterlyser svar på henvendelsen til NVE. NVE beklager at brevet har blitt liggende hos oss uten at svarbrev er blitt sendt før nå.

I brevet henvises det til Lov av 24.11.2000 nr 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) og § 28 i denne som omhandler omgjøring av konsesjoner. Videre heter det i brevet *"Derfor mener MFF at en revisjon av konsesjonen for Hunderfossen kraftstasjon må gjennomføres i forbindelse med de problemstillinger som blir satt opp i dette brevet"*. Videre står det at *MFF ønsker å bli en høringspartner i denne revisjonen*. Brevet beskriver ellers flere problemer/årsaker med forslag til tiltak med tanke på å forbedre miljøforholdene for Hunderørreten.

NVE vurderer i dette tilfellet å tolke brevet som en anmodning til vassdragsmyndigheten om å starte en prosess for å endre manøvreringsreglementet for Hunderfossen kraftverk. I denne forbindelse ønsker vi å presisere følgende:

Konsesjonen "Utbygging av Hunderfossen Ensbyfallene" ble gitt til kraftlaget Opplandskraft ved Kgl. Res. av 20. mai 1960 i medhold av vassdragsloven av 15. mars 1940, sammen med vilkår og et manøvreringsreglement. Manøvreringsreglementet ble endret jf. brev fra Industridepartementet av 05.11.1965 og senere bestemmelser om vannslipp i form av pålegg om minstevannføring gitt i brev av samme departement fra 02.07.1976. Siden konsesjonen er gitt i medhold av vassdragsloven og ikke vassdragsreguleringsloven, finnes det ingen post i vilkårene som angir tidspunkt for mulig vilkårsrevisjon som for eksempel etter 30 eller 50 år. Konsesjonen for Hunderfossen kan derfor ikke tas opp til revisjon med hjemmel i vilkårene. I dette tilfellet må man ta utgangspunkt i manøvreringsreglementet pkt.5 som sier: *"Viser det seg at manøvreringen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenninteresser, kan Kongen uten erstatning til kraftlaget, men med plikt for dette til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig"* og *"Bestemmelsene om vassslipping kan senere endres av departementet dersom det finner grunn til det"*. Også pkt.5 i vilkårene knytter forpliktelser for konsesjonæren overfor fisken i det berørte vassdraget.

I medhold av vannressursloven § 28 kan vassdragsmyndigheten i særlige tilfeller oppheve eller endre vilkår eller sette nye vilkår av hensyn til allmenne eller private interesser. Det skal tas hensyn til det tap som en endring vil påføre konsesjonæren og de fordeler og ulemper som endringen for øvrig vil medføre. Vedrørende behandling av omgjøringsaker vises det til vannressursloven § 29, jf. § 23.

Til orientering kan vi opplyse om følgende:

03.10.2005 ble det avholdt et møte i regi av AL Lågen Fiskeelv, hvor også NVE var representert. Tema for møtet var fisketrappa i Harpefossen og manøvreringsreglementet for Hunderfossen. På møtet ble det klart presisert fra NVEs side at reglementet for Hunderfossen ikke skal revideres etter 50 år (noe som både Opplandskraft og Lågen Fiskeelv hadde trodd kunne gjøres). Det ble videre antydnet at de som har rettslige interesser kan søke om endring av vilkår og at Lågen Fiskeelv har slik interesse og kan søke. I referatet fra møtet heter det i konklusjonen at *"Lågen Fiskeelv vil dra i gang en prosess med å forsøke å få tatt opp reglementet for Hunderfossen til ny vurdering. NVE kan påvente en slik søknad. Dette bør skje i samarbeid med Fylkesmannen og DN"*.

I etterkant av dette møtet har NVE mottatt brev 29.03.2006 fra AL Lågen Fiskeelv, hvor det opplyses om at det er nedsatt en arbeidsgruppe for å utrede den videre prosess for initiering av en revisjonsprosess. Lågen Fiskeelv ønsket i brevet også å få belyst et par spørsmål omkring anvendelsen av § 28 i vannressursloven:

- 1. Er det en klar fordel at anmodning om revisjon oversendes med et fullstendig kunnskapsgrunnlag i utgangspunktet? Dette vil si at ettersendelse av kunnskapsoversikter er mindre ønskelig?*
- 2. Er det noen fordel at anmodning om revisjon oversendes så raskt som mulig av hensyn til å få påbegynt en prosess hos NVE som er langvarig? Hvilket tidsperspektiv kan antydes i forhold til behandlingen etter innsendelse av en anmodning?*

AL Lågen Fiskeelv fikk i brev fra NVE 03.05.2006 følgende svar på sine spørsmål:

Ad spørsmål 1:

Når NVE skal avgjøre om en anmodning om revisjon av et manøvreringsreglement skal tas under behandling, må det foreligge et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for at NVE skal kunne fatte en beslutning om dette. De forhold som ligger til grunn for en anmodning om revisjon av manøvreringsreglement må belyses grundig og begrunnes utførlig, jf. møtoreferat 22.10.2005. Eventuelle rapporter fra f. eks. fiskeribiologiske undersøkelser kan ettersendes.

Ad spørsmål 2:

Når det foreligger en godt begrunnet anmodning om revisjon av manøvreringsreglement bør denne oversendes NVE slik at saken kan påbegynnes. Med hensyn til tidsperspektiv for behandlingen av en slik sak er det vanskelig å anslå hvor lang tid dette vil ta.

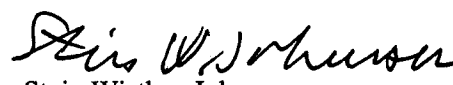
Vi vil gjøre oppmerksom på at når det foreligger et utkast til en anmodning om revisjon, kan det være aktuelt med et møte om saken dersom dette er ønskelig.

Pr i dag har ikke NVE mottatt noen anmodning om endring av vilkår i manøvreringsreglementet fra AL Lågen Fiskeelv. NVE fikk imidlertid kontakt med leder Svein Løken i AL Lågen Fiskeelv 10.11.2008, hvor det ble opplyst at NVE om kort tid ville motta en henvendelse fra dem med en fyldig rapport om forholdene i Hunderfossen og manøvreringsreglementet.

Videre saksbehandling i forhold til brevet fra MFF datert 05.02.2008:

NVE vurderer innholdet i brevet fra MFF som svært relevant informasjon i forhold til en mulig endring av manøvreringsreglementet for Hunderfossen. Vi er kjent med at det er kommet flere sentrale vitenskaplige arbeider som omhandler forholdene for fisken i tilknytning til Hunderfossen i de senere år. Som nevnt ovenfor er det også gjort en sammenstilling av informasjon i regi av AL Lågen Fiskeelv som skal foreligge med det første og som vi antar blir oversendt NVE samtidig som Lågen Fiskeelv anmoder NVE om å starte en omgjøringssak. Vi vil ta dette dokumentet med i vår vurdering av om det nå foreligger et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for at NVE kan fatte en beslutning om at en anmodning om omgjøring kan behandles. Fiskeforvalteren i Oppland vil være en sentral aktør i den videre vurderingsprosess og er allerede kontaktet i sakens anledning. Vi merker oss at MFF har klart gitt uttrykk for et ønske om å være en høringspartner i en eventuell omgjøringssak.

Med hilsen

Jens Aabel
seksjonssjef
Stein Wisthus Johansen
senioringeniør

Kopi

AL Lågen Fiskeelv v/ Svein Løken, Haugaløkken, 2636 Øyer
Fylkesmannen i Oppland v/ Ola Hegge, Serviceboks, 2626 Lillehammer
Opplandskraft DA, Postboks 1098, Skurva, 2605 Lillehammer
Eidsiva Vannkraft AS, Postboks 1098, 2605 Lillehammer